

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) v sprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenškinih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 225.

V Ljubljani, v ponedeljek 2. oktobra 1899.

Letnik XXVII

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Kdo je nas razdvojil?

Voditelji učiteljske »Zveze« se danes ne morejo verjeti, da bi mogel še kdo izmed učiteljev misliti drugače, kakor oni predpisujejo. Namesto da bi izprašali svojo vest, vpijejo in zmirajo v svet češ: Klerikalci nas hočejo razdvojiti.

Gospodje, počasi! Nikar se ne prenažite in ne izbruhaite vseh psov, kar ste jih nabrali v »Narodovih« evangelijih, morda jih boste kdaj še bolj potrebovali, ako že brez njih ne morete pisati. Pustite dr. Ušeničnika v miru, ker on je nedolžen! Pomenimo se sami tako le iz oči v oči!

Ustvarili ste »Zvezo«. Prav. Bila je potrebna. Ž njo in z marljivim sodelovanjem »Uč. Tovariš«

se je doseglo na Kranjskem neko zboljšanje naših plač. Pri tem so sodelovale vse tri stranke deželnega zbora z jednako pridnostjo. Priznali so, da so bile naše zahteve opravičene, in dali so nam, a zato se nam ni treba zahvaljevati nikomur, ker ni nikakoršna miloščina. Zakaj bi sedaj zato klečeplazili okoli dr. Tavčarja?

Vodstvo »Zveze« je bilo glede strank v deželi precej indiferentno in se ni dosti brigalo, kakšnega mnenja in prepričanja so njeni člani, in tako so živeli v »Zvezi« ljudje najrazličnejšega političnega mišljenja in verskega naziranja prav mirno. Družila nas je potreba — ideja samopomoči t. j. nekak potreben materijalizem. In tako bi bilo še šlo.

Toda voditelji »Zveze« so zašli. Na vrhuncu se niso znali držati, kakor bi se bili morali, in zavozili so v tabor, v katerega vsi učiteljne pojdemo.

Precej časa je bil nekak mir. Mislili smo si: če so šli voditelji, naj gredo, mi bomo že sami šli po poti, ki se nam zdi najboljša. Toda to voditeljem ni bilo prav. Začeli so tovariše terorizirati. Voditelji so postali marljivi sotrudniki »Slov. Naroda« in kmalu je veljal ta list za glasilo vsega učiteljstva. Duh, ki veje iz tega lista, poznamo. Krščanski ni, pa tudi naroden ne. V tem listu so imeli učitelji izvrstno šolo in res smo letos videli, da znajo učitelji sotrudniki vse psovke, kar jih je bilo kdaj v tem listu, kakor bi jim bil vsak dan predaval sam g. Malovrh. Napisali so jih ob času

duh. vaj ali pa v štev. 216., 220., 221. in dr. tega spoštovanega lista, kjer jih radovedneži lahko poiščejo.

Tudi »Učit. Tovariš« je včasih presadil kako rožico iz »Narodovega« zelnika ali iz drugih veri in cerkvi sovražnih listov in jo dal nam poduhati. Marsikateri je majal z glavo češ, kaj bo to? Za naš blagor vneti knezoškof je povabil učitelje k duhovnim vajam. Nihče ni bil siljen, samo povabljen češ, pridi, ako si potreben, da vrediš svojo vest, svoje dušno stanje.

Toda, — da govorim z »Narodovim« dopisnikom — »Narod« se je raztogotil kot puran, če mu razpneš pred kljunom rdeč dežnik.

Začela se je pravcata gonja in izdala se je parola: noben učitelj ne sme iti v »lemenata«.

Prosim, gospodje tovariši, zlasti tisti, ki se jezite zaradi našega nastopa, preberite še enkrat vse tisto, kar ste takrat pisali o nas. Psovki vam ne maram vračati, ali to vam povem, da ste takrat pokazali vse svoje »krščanstvo«. Sovraštvo, ki ste ga že dolgo časa gojili, izbruhnilo je takrat na dan; opsovali ste nas zato, ker smo poslušali glas svoje vesti, klic svojega škofa. Takrat ste pokazali, da nečete veljati za kristjane, a da tudi tovarišev krščanskega mišljenja ne morete trpeti. Silnega terorizma so se prestrašili mnogi tovariši ter se niso udeležili duhovnih vaj, da si bise jih bili radi.

Nekaj dnij kasneje je bilo zborovanje »Zveze«.

LISTEK.

Doba — „fulminantnih“ člankov.

Gospod urednik! Tako »fulminantnih« člankov pa »Narod« že dolgo ni imel, kot minoli teden, ko je z vso močjo pritisnilo nad črto onih 2000 (!) učiteljev, ki »se čutijo jeden del tiste stranke, ki res (če ni laži vmes!) dela za gmotni in duševni blagor (duševni — izlasti s št. 13!) vsega slovenskega ljudstva«. Na »Slovenca« mika-stenje tistega njih »parlament« so spustili kar dva članka, in pa — kakšna! Kar dva! — dočim možganje vseh onih »trideseterih« — že veste, katerih: tistih, ki jih hočete Vi poklerikaliti — ne vzmorejo niti ene vrstice. Bum! In potlej pa kakšna dva članka! Polovica vsakerega natolcuje ubogega Aleša (kdo bi bil neki spisal Vaš sobotni članek, g. urednik, — če bi dr. Aleša ne bilo?), druga polovica pa — otrobe veže. Pa res otrobe! Kaj pa je drugega vse tisto govoričenje o »naše gore listih«, o »novi, sveži, oživljajoči krvi«, o »napredku, samozvesti in narodni požrtvovalnosti«, o »zavednem zagovarjanju svobodne volje in svoje napredne misli«, itd. itd. brez konca in kraja? Mari bi molčali! Ali pa bi namesto vseh teh in podobnih fraz pisali raje kar v enomer eno samo besedo, katere je sicer že dovolj poln Dimnikov »Učiteljski tovariš« in katera je parafrazirana tudi v 321. št. »Naroda« — pisali naj

bi raje kar naprej: suženjstvo liberizmu na prodaj za vsako ceno. To je napredna misel, to. Vi, gospod urednik, in Vaša stranka, niste za to misel nič storili, vsi skupaj nič, da, predlagali ste celó, da naj učitelji živé ob samem ljubem zraku. »Čemu torej, Slovenec« sedaj kriči in lomasti, kot bi bilo učiteljstvo kakorkoli vezano nanj, kot bi mu učiteljstvo dolgovalo le trôhico zahvale, le atom hvaležnosti? Ali veste, koliko je en atom? To še pol funta ni, nič ni, prav nič — zakaj prav nič hvaležnosti niso dolžni učitelji Vaši stranki in prav posebno ne Vam in nobeni »tonzuri« nič. Hvaležnost do klerikalcev naj goje med učitelji tisti »značaji, ki se vedno ponašajo s svojo samostojnostjo, a potem pa gredo v »Canaso« si grehe opirajo, tisti, ki so imeli »za 1 krono stanovanje, hrano in učenje za en dan« — Judeži! Gospod urednik, oprostite moji naivnosti! Pogledjva malo te-le zadnje besede! Kaj pravite, zakaj pa to dvoje: samostojnost in duhovne vaje — ne gre skupaj? Ali morda zato ne, ker pri duhovnih vajah ni da bi človek samo stal, marveč je treba tudi včasih malo poklekni, za kar imajo baje nekateri gospodje bolj trda kolena? No, takó primitivne definicije o samostojnosti pa menda venderle nimate! Zakaj pa potlej ne gre skupaj ono dvoje? Hm, morda pa zato ne, ker je več samostojnostij na svetu, ker je poleg samostojnosti pravega kristijana med drugimi tudi še »samostojnost« Tavčar-Malovrhove komande... kaj?

In kakó to, da bi bil človek Judež — če si gre grehe opirati? Na to vprašanje pa res ne vem nobenega odgora. To mora pa že ostati na računu »fulminantnosti« člankov, o katerih govorimo. »Fulmen« se pravi »blisk« — ali ne? No, to je ravno! Dopisnik »Naroda« tako bliska, da nam ubogim klerikalcem (izlasti še, ker smo »nračnjaštva in temé vajeni«) kar vid in pamet jemlje! Potlej nič čuda, če ne vidimo in ne razumemo vsega, kar vidijo in razumejo »naše gore listi« —

Eno pa vidimo in razumemo in to konstatujemo z vso resnobno: »Zvezino« učiteljstvo nima nič srca, nič spoštovanja do najdražjega, kar ima slovenski narod, do vere njegove in njegovih očetov. Če bi ga kaj imelo, ne klečeplazilo bi pred tistimi, ki naménoma rujejo iz ljudskih src vero in prav, ne prevažalo bi se po umazanem kanalu »Slovenskega Naroda«, ne zasramovalo bi in ne blatilo svojih boljših tovarišev in tovarišic, tistih, ki se vender še spomnijo, da ni v tem življenju vse pri kraji, da treba skrbeti tudi za posmrtnost! Vse to pa »Zvezino« učiteljstvo dela. Zato še enkrat: nič srca, nič spoštovanja ni več v njem do praktičnega krščanstva! To bodi na glas povedano vsemu slovenskemu narodu!

Tako — in zdaj pišite dalje »fulminantne« članke!

Kako ste tam nastopili, nam je vsem predobro znano. A, da ne pozabite, vam ponovim: Učiteljstvo ste izročili v službo liberalne stranke. Izvolivši Tavčarja in Hribarja za častna člana stesprejeli njune ideje za svoje. Tako ste se postavili v nasprotje z ogromno večino slovenskega ljudstva brez vse potrebe samo zato, ker liberalna stranka tako hoče. Mi, ki smatramo katoliško vero za slovenskega učitelja *conditio sine qua non*, in ki smo prepričani, da liberalizem našemu ljudstvu ne prinese sreče, ne moremo iti z vami. Ako nečete v nazaj, pa se ločimo. Mi gremo z našim ljudstvom.

Sedaj pa tovariši roko na srce in se vprašajte: Kdo je nas razdvojil? —

Odgovor vam ne bode delal preglavice, a da vam pomagam, povem: Razdvojilo je nas različno mišljenje in načela, — vaš silni terorizem je pa razkol še pospešil.

Tako gremo narazen. Kdor sovraži vero in cerkev tako kakor jo »Naroda«, pojde z vami, kdor je pa prepričan, da je tudi učitelju vera potrebna, pojde z nami. Mislim, da ločitev ne bo težka! Organizirali se pa bomo v bližnji bodočnosti.

O, Horvatek, pridi pomagat!

Alkoholizem pa socialno vprašanje.

(Na II. zborovanju krščansko mislečega dijaštva predaval med. Ant. Brecelj.)

(Dalje.)

II. Alkoholov vpliv na človeka. Alkoholismus acutus.

Kako pa deluje alkohol na človekov organizem?

V mali množini (1—2 g) zavžit peče alkohol v ustih, goltancu, požiravniku in želodcu, povzroča, da se sluznica prenapolni s krvjo, ter pospešuje izločevanje sline in želodčnega soka. S tem se poveča slast do jedi in pospeši prebavljanje, zlasti zaradi tega, ker alkohol raztaplja tolščice, jači in množi peristaltično gibanje želodca in črevesa.

V želodcu in črevesu se alkohol okisa le v neznatnem delu, večinoma preide neizpremenjen v krv. Tudi v krvi mu ni obstanka. Nekaj se ga izdiha, nekaj ga izločijo obisti, nekaj koža. Na ta način se izloči v 24 urah 16 odstotkov zavžitega alkohola. Pretežno množino ga posrčejo organi, pred vsemi in najbolj željno pa možgani.

V večji množini zavžit alkohol pa ustavlja izločevanje sline in želodčnega soka, sluznične žilice se stisnejo, vsled tega zavlada v sluznici malokrvnost, v želodčnem soku raztopljen beljakovine se v večji množini alkohola sesirijo, peristaltično gibanje želodca in črevesa opeša, s kratka, prebavljanje se oteži.

Kako pa vpliva alkohol na posamezne organe?

Izmed vseh tkanin pija živčevje najrajši alkohol, posebno pa živčne stanice, ki jih je največ v možganih. Živčne stanice v sivi skorji velikih možganov oskrbujejo delovanje naše čutne duševnosti, kakor zavest, zaznavanje, predstavljanje, združevanje predstav, govorjenje, želenje, hotno gibanje in čustvovanje; v sivih jedrih velikih možganov so bržkone oviralna središča, t. j. stanice, ki zavirajo ali ostavljajo odbojno gibanje; v sivi skorji malih možganov so središča za umerjeno, prikladno in soglasno gibanje; siva jedra v podaljšanem mozgu oskrbujejo vegetativno delovanje našega telesa, kakor utripanje srca, dihanje, prebavljanje, izločevanje itd.

Mala množina alkohola vse živčevje nekako razdraži, oživi, tako da se vse gibanje vrši hitreje. Zavest se ojači, vtiski delujejo močnejše, govor teče gladkejši, glas doni živahnejše, kretnje postanejo izrazitejše, gibanje hlastnejše nego v navadi.

Obtok krvi se pospeši, srce utriplje močnejše in češče, oči zaiskre, koža pordeči, ker se kožne žilice razširijo. Človeku se zdi, da ga je zavžiti alkohol razgrel, ker je toplotni čut nameščen ponajveč v koži, ki pa je s krvjo prenapolnjena in razgreta, a prave, telesne topline alkohol ne zviša,

ampak zniža celo za 2°—5°. Zato rabijo zdravniki časih alkohol proti vročnici. Alkoholiziran človek tudi lažje zmrzne nego v enakih odnošajih človek, ki ni okusil alkohola. Ogrevalna moč alkohola je le navidezna, sloneča na čutni prevari.

Vpliv alkohola na telo je primerjal duhoviti mož španskim poganjačem oslov in mežgov, ki naganjajo svoja lena živinčeta s tem, da jih zbadajo z železnimi ostmi. Ako se živinče vsled vboda spusti v hitrejši tek, ne pomenja ta pospešitev kake pridobitve za živinče, ker po vbodu hitreje omaga.

Stanje živčne vznemirjenosti se kmalu umakne stanju otrpnenosti in ohromitve, alkohol ovira in celo ustavlja živčno delovanje. Vsa neprijetna čustva se porazgube; ker se oviralna središča omamijo, postane človek razdražljiv in nagel, kretanje in gibanje mu zastaja in izgublja umerjenost, razsodnost izgublja nadvlado nad čutnimi nagoni, volja peša. Iz razumnega bitja postaja človek vsled večje množine zavžitega alkohola skoro čutno bitje, ki ga vladajo po največ le še čutni živalski nagoni. Ako pride še več alkohola vanj, izgubi človek še zavest in druge dejavnosti čutne duše, ostanejo mu še vegetativne dejavnosti.

Tako znatno oslavljenje in bolešno izpremenjenje človekovega dejstvovanja vsled alkohola nazivlje veda alkoholismus acutus, akutno zastrupljenje z alkoholom, narodov jezik pa mu pravi pijanost.

Posledice pijanosti so znane. Nравne strani pijanosti se ne maram dotikati. Dosti ljudi umre v pijanosti, ker zastane lahko vse živčno delovanje. V najboljšem slučaju se prebudi pijan človek čez več časa pobit, utrujen, zbolno glavo, več ali manj nesposoben za resno delo, najbolj se mu gabi resno duševno delo, ker je njegovo živčevje še omamljeno. Prečesto izvršuje pijan človek dejanja, katerih se trezen sramuje in kesa. Koliko nepremišljenega govorjenja, koliko žalitev, preprirov, surovosti, pretepov, pobojev in drugih hudodelstev se godi le vsled pijanosti. Koliko drugega zla si nakoplje človek, ker ne more več brzdati svojih nagonov in krotiti svojih strasti. Koliko nadepolnih in sicer vrlih mladeničev zapravi trajno svoje zdravje in pade v prezgodnji grob morebiti le vsled ene pijanosti!

Sicer pa naj vsakdo sam dalje premišlja . . . (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. oktobra.

Sostavo novega ministerstva grof Clary še sedaj ni gotov. Največjo težavo mu po poročilih raznih listov povzroča oddaja portfelja finančnega ministra. Vsa druga mesta v novem kabinetu so že več ali manj oddana, vendar je dosedaj samo to gotovo, da prevzame poljedelsko ministerstvo predsednik ministerskemu svetu grof Clary, deželno brambo kakor doslej vedno grof Welsersheimb, notranje ministerstvo sekcijiski načelnik dr. Koerber, in mesto ministra za Galicijo bo zasedel ministerijalni svetnik Chledowski. Za železniško ministerstvo se poleg sekcijiskega načelnika Liharzika imenuje zopet vitez Wittek, za pravosodje pride sedaj mesto Kleina v poštov predsednik tržaškega nadsodišča vitez Kindinger. Mesto Režeka se za mesto naučnega ministra imenuje sekcijiski načelnik vitez Hartel, za trgovino se pa imenujeta sekcijiski načelnik Stibral in ministerijalni svetnik v notranjem ministerstvu grof Leopold Auersperg. Preostaja toraj le še finančno ministerstvo. Tudi zato mesto imajo več kandidatov. V prvi vrsti se imenuje vitez Böhm-Bawerk, nato dr. Steinbach in baron Kolbensteiner, toda nobeden teh mož se dosedaj še ni definitivno izjavil za vsprejem. Dunajski listi trdijo, da pred torkom ne bo definitivne rešitve. Jutri toraj bo šele objavil dunajski uradni list dekrete, s katerimi se bo odslovilo Thunovo in imenovalo Claryjevo ministerstvo.

Državni zbor se snide v najkrajšem času, vsekako še v prvi polovici tega meseca. Včerajšnji dunajski listi so jedini v tem, da se vrši prva seja 12. ali 14. oktobra. Ne ve se pa še za gotovo, ali se snidejo državni poslanci še kdaj v sedanjem 15. zasedanju ali ne več. Splošno se namreč govori, da bo pred otvoritvijo državnega zbora izšel cesarjev odlok, s katerim se zaključuje 15. in ob enem otvarja 16. zasedanje državnega zbora.

Po tem sredstvu se bo baje poseglo prvič zaradi tega, da se vniči ves material, katerega so nakupili državni poslanci v teku 15. zasedanja, posebno vse ministerske obtožnice in jednake predloge levičarskih korifej, in da dobi nova vlada čisto mizo v zbornici. Seveda bo s tem uničenih nebroj prekoristnih predlogov, ki so jih vložili razni desničarski zastopniki. — Drugič je pa neki potreben ta korak zato, da se odstrani sedanje, levičarjem skrajno neljubo predsedstvo in voli novo. Govori se, da je večina voljna prepustiti jedno mesto v predsedstvu levičarjem, kar je že tudi storila pričetkom sedanjega zasedanja, a so levičarji odbili ponudbo. Predsednik dr. Fuchs, se se glasi dalje, bo vsekako zopet izvoljen, bolj slaba se bo pa godila podpredsedniku dr. Ferjandiču, ker bodo levičarji radi celjske afere z vso silo nasprotovali njega izvolitvi. Novo 16. zasedanje, glasi se končno, otvori se slovesno s cesarskim prestolnim govorom. To so vesti, ki krožijo sedaj glede državnega zbora, katerim seveda še ne moremo pripisovati posebne verjetnosti, vendar je pa prav mogoče, da se izvrši ves ta načrt.

Program bodoče vlade je izražen na kratko v teh le besedah: odprava jezikovnih nardeb in volitve v delegacijo. Radi teh dveh ali pravzaprav samo radi poslednje točke se je moralo umakniti Thunovo in mora priti novo uradniško ministerstvo. Vendar bo pa nova Claryjeva vlada predložila še nekaj nadaljnjih predlog; pred vsem jezikovni zakon za Češko in Moravsko in pa načrt zakona glede državne pomoči vsled povodnji ponesrečenim prebivalcem. Dalje se ne bo raztegalo delovanje sedanje uradniške vlade, ki se bo takoj nato, morda še letos, gotovo pa po zaključku delegacijskega in dežel. zbornskega zasedanja, umaknila drugemu parlamentarnemu kabinetu, ki bo sestavljeno iz desnice in leve in ki bo priznalo nemški kot posredovalni ali državni jezik, kar je po vladarjevih besedah, ki jih je govoril opozicijskemu voditeljem, samo ob sebi umljivo. Na tej podlagi se bo pozneje sestavil načrt novemu, za vse avstrijske dežele veljavnemu jezikovnemu zakonu. Kako stališče bodo zavzeli napram temu programu Čehi in Poljaki, je razvidno iz pisave njih glasil, ki vsa napovedujejo brezobziren boj.

Vojska mej Anglijo in Transvalom je že napovedana, akoravno predsednik Krüger še ni prejel oficijelne napovedi. V zadnjem angleškem ministerskem svetu je stavil Chamberlain take pogoje, da jim Transvalci nikdar ne morejo pritrditi. Zahteva se namreč od njih, da plačajo vse stroške, kar jih je imela že sedaj Anglija s pripravami za vojno, da odstranijo vse utrdbe, odpravijo nekaj poslaništev, ki Angležem niso ljuba, in sploh pripoznajo Anglijo kot najvišjega gospodarja v vseh večjih zadevah. To pač ni prav nič drugega, nego pravcata napoved in Krüger je že v tem smislu uravnal vse svoje korake.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. oktobra.

(Seja izvrševalnega odbora desnice) Poslanec Povše je dobil od posl. Javorskega povabilo k seji izvrševalnega odbora desnice in sicer za četrtek dne 4. t. m. V ime zveze prideta na Dunaj tudi posl. Barwinski in Vuković, ki bo namestoval dr. Bulata.

(Grajščina Strmol) pri Cerkljah na Gorenjskem je kupil ondotni rojak profesor J. Jenko. — Grajščina Strmol ima glas v Kranjskem veleposestvu.

(Osebnosti.) Ministerstvu za notranje posle prideljeni okr. komisar grof Attems je imenovan min. podtajnikom. — Na mesto umrlega I. Jelovčana je v vzklicno komisijo za osebno dohodarino imenovan g. Avgust Sušnik iz Škofje Loke.

(Slovenščina tudi pri koroških sodiščih ravnopravna!) Mnogokrat so se morali slovenski časniki baviti s poročili, kako se slovenščina pri raznih sodiščih na Koroškem, dasi v slovenskih krajih, sistematično izključuje. Tožbe, prizivi, vse je doslej le malo pomagalo. Dne 29. avgusta t. l. je bila v Beljaku pravda. Kot tožiteljica je nastopila slovenska stranka po ljubljanskem odvetniku, katerega je v tem slučaju zastopal dr. Kraut. A nemški zastopnik dr. Mayer je ugovarjal slovenski razpravi, sodnik je mu pritrdil, odložil obravnavo

in obsodil tožiteljico v stroške! Slovenski zastopnik se je zoper nečuvstvo in samovoljno postopanje beljaškega sodišča seveda pritožil in sicer na deželno sodišče v Celovcu. Le to je pritožbo rešilo, in sicer za nas ugodno. Ukazalo je okrajnemu sodišču beljaškemu, razveljavljajoč le-tega sklep, da ima nemudoma razpisati zopetno razpravo o slovenski tožbi in jo vršiti s tožiteljico v slovenskem jeziku in jo v tem jeziku tudi izvršiti; ob enem nalaga nasprotni nemški stranki povračilo vseh stroškov. Zanimivi in velepomembni so razlogi, na katere se pri tem sklicuje deželno sodišče. Izreka se v njih določno, da so razglasili pravosodnega ministerstva z dné 29. oktobra 1850. šte. 14553, z dné 15. marca 1862, šte. 865 in z dné 18. aprila 1882, šte. 20.513 ex 1881, s katerimi je priznan slovenski jezik v slovenskem delu Koroške kot navaden jezik v smislu paragr. 13. občnega sodnega reda, in vsled katerih je v slovenskem delu dežele vsprejemati slovenske vloge in je tudi reševati v slovenskem jeziku, še vedno v veljavi; izreka se pa tudi, da imamo Slovenci nevskratno postavno pravico, da razpravljamo na sodiščih v slovenskem delu Koroške v maternem jeziku, ne meneč se za to, ali nas nasprotna stranka ume ali ne. Odločba deželnega sodišča celovškega je za nas velevažna, ker je z njo sedaj s poklicane strani izrecno priznan naš jezik kot enakopraven na vseh sodiščih v slovenskem delu Koroške in je z njo pokopana samovoljna nova praksa nemško-nacionalnega beljaškega sodnika in tudi drugih samolastnih gospodov sodnikov po raznih krajih Koroške. — Na Slovencih je, da se svoje pravice povsodi poslužujejo in jo odločno zahtevajo!

(Znamenje časa.) Okrajni šolski svet v Gradišči je na ukaz ces. kr. deželnega šolskega sveta zaprl slovenski otroški vrtec v Devinu, češ, da šolski prostori ne odgovarjajo zakonitim zahtevam. To je storil isti deželni šolski svet, ki je izjavil, da je Katinelijeva vojašnica v Gorici primeren prostor za slovensko ljudsko šolo.

(Zabavni večer kršč. socialne zveze) se je sinoči prav dobro obnesel. Obširneje poročilo zaradi tesnega prostora sledi jutri.

(Novo mašo) je pel včeraj v frančiškanski cerkvi č. p. Blanko Kavčič. Slavnostni govor je imel veleč. gosp. svetnik in mestni župnik Loški Ivan Tomažič, ki je narisal delovanje in življenje duhovniško in je primerjal z veseljem, žalostnim in častitljivim rožnim vencem.

(Slovensko gledališče.) Nedeljska sinočna predstava se je zopet vršila ob precej slabi vdeležbi. Ali je nedeljsko občinstvo izginilo iz Ljubljane? Igrali so »Potovanje gosp. Fajdige« malo manj pointirano nego zadnjič.

(Javna risarska šola za dame.) Ker se c. kr. obrtne strokovne šole te dni selijo v novo popravljene Zatiški dvorec na Starem trgu, se je otvoritev javne risarske šole, ki bi se imela pričeti z dném 1. oktobra, za približno 14 dni zakasnela. Pričetek pouka na tem novem oddelku se bode udeleženkam pravočasno naznanil po listih. Oglašila za vstop sprejema ravnateljstvo.

(Koroške novice.) Orglarska šola v Celovcu prične prihodnje šolsko leto dne 5. oktobra, ter se naj zgledajo sprejeti učenci ta dan v Celovcu. — Pri vojaških vajah se je zgodilo tudi več hudih nezgod. Pri Portovci sta prišla pod kolesa topov dva vojaka, ki sta bila tako hudo poškodovana, da sta kmalu potem umrli. V Dravi je utonil neki vojak, tirolski brambovec, ki je hotel po vodi uteči sovražniku. Trupla niso našli. — Kontrolni shodi bodo v Celovcu dne 8. in 9. oktobra, oziroma dne 22. oktobra. — K lutrovski veri je prestopil uradnik koroške hranilnice v Celovcu J. Kollmayr s svojimi otroci. Znan je iz mestnega zbora celovškega kot zagriznjen nasprotnik Slovencev. — Po mnogih krajih zilske doline še vedno razsaja griža. Mnogo ljudi je že vsled te hude bolezni umrlo. Samo v Blačah je zbolelo 110 oseb, umrlo 10. — Celovško mesto je imelo ob obisku cesarja za okinčanje mesta 5180 gld. stroškov. — Celovško gledališče se je zopet otvorilo dne 28. t. m.

(Odpoved in imenovanje.) S Koroške Bele se nam piše: Radi trajne bolehnosti se je tukajšnji občečislani župan, g. Anton Soklič odpovedal žu-

panstvu. V hvaležno priznanje njegovih zaslug za občino v teku dvajsetletnega njegovega županskega uradovanja ga je občinski odbor v seji dné 1. t. m. soglasno imenoval častnim občanom koroško-belskim.

(Iz dolenskih Tóplíc) 26. septembra. Danes sem si v družbi spretnega in marljivega starinokopa Pečnika ogledal starodavno »gradišče« na prijaznem podolgašem griču mej Toplicami in Meniško-vasjo. Gradišče je velikansko in je imelo prostora za številno naselbino. Obšel sem ga na okrog; močna iz kolov in ila zbita ograja na okoli meri 820 metrov in se prav dobro razloči. Za ograjo so imeli tedanji Kranjci svoje lesene kolibe. Izkopalo se je ondi mnogo ostankov ilnatih posod in žlindre, in česar se da sklepati, da so si sami iz rude pripravljali železno orodje in orožje. Ograja ima štiri ozke presledke, koder se je noter in vun hodilo. Grobišče je precej oddaljeno in šteje mnogo gomil razne velikosti. Pečnik je največje izmed njih odkril ter našel po 40 grobov v eni sami. Pri mrličih je ležalo raznovrstno orožje: čelade, sulice itd. ter posodje. Zanimivo je, da se ni našlo niti eno samo žensko okostje, ampak izključno le od moških. To kaže, da je bila tu nekaka vojaška trdnjava. Živeža onim predzgodovinskim ljudem ni manjkalo, ker je v obširnih gozdih še dandanes mnogo divjačine. Krka s svojimi pritoki pa itak slovi kot ribovita voda. Ta starodavna gradišča, ki se pri nas nahajajo, na vseh krajih, so trdne priče, da je bila naša dežela že od pamtiveka gosto naseljena. Izmed provincijskih muzejev se glede na bogastvo raznovrstnih starin nobeden ne more meriti z našim, in tudi v ces. kr. dunajskem dvornem muzeju je po izreku imenovanega veščaka kustosa Szombathyja v tem oziru; Kranjska zastopana po najštevilnejših prispevkih. Na podlagi izkopin je pa tudi opravičena sodba, da so pripadali naši davni Kranjci predzgodovinske dobe precéj prebrisanemu in premožnemu narodu.

(Lekarna na Vrhniki) Magister farmacije gosp. I. Hočevnar je dobil koncesijo za lekarno na Vrhniki.

(Iz Kamnika.) Dobili smo te dni iz Budejevica več iztisov malih brošuric, ki so popolnoma v protestantovskem duhu spisane. Prva, z naslovom: »Pot do izvoličanja« obsega 16 tiskanih strani. Tiskana je v Stirlingu na Škotskem. Založila in tiskala je neka Drumondova tiskarna. Poleg neštivilnih zmot — dokazuje v jako pravilni slovenščini, da kristjanu ni potreba nikakih dobrih del k izvoličanju itd. Druga, ravno tam tiskana in založena razprava — »Milost božja ali naše zaslužnje?« dokazuje — da le milost božja — nas more rešiti, naše zaslužnje — nikakor ne zadoštuje in ga ni treba. Oboje — je prestavil — neki Ant. Chraska. Ker je gotovo po Slovenskem mnogo tacihi krivoverskih metuljčkov priletelo — morebiti tudi od drugod, svarimo naše ljudi pred branjem teh krivoverskih spačkov!

(Izpiti učiteljske usposobljenosti) se prično 3. novembra; prošnje do 30. oktobra.

(Ogenj v Strmici.) V noči od 28. do 29. sept. je na neznan način plamen švignil iz hiše, ki je lastnina kneza Windisch-Graetza in služi v stanovanje gozdnemu varhu Vičiču. Ogenj se je z neznano hitrostjo razširil po bližnjih hišah, tako da je od velike lepe vasi, kjer je malo prej v sredi in zadovoljnosti živelo dokaj dobro in premožno ljudstvo, ostalo vsesкупaj le 5 hiš. Vse drugo je nenasitni ogenj v prah in pepel spremenil. Poslopja, žito, krma itd., vse je zgorelo, nekaterim celo denar. Tudi žena, ki je šla v goreče poslopje nekaj iskat, je od dima in vročine zadušena na mestu umrla. Nesreča je tem občutnejša, ker stojimo na pragu zime in ubogi pogo-relci ne vedo, kje bodo zimo preživeli, s čim sebe in živino ohranili. Razun enega so bili vsi zavarovani. Strmica leži v župniji Studeno in spada k občini Postojna. Gasilno društvo iz Postojne je prišlo na vse zgodaj v gorečo vas in je pomagalo reševati, kar je bilo mogoče. Za pol ure jih je na klancu v Lohači ustavil medved, ki jo je mahal pred gasilci po cesti, se obrnil in na zadnjih tacah stoječ gledal proti njim, stopical dalje in se zopet obrnil, kakor bi jih na korajžo klical. Gasilci so bili že pripravljeni na boj s kosmatinom. Nazadnje se je vendar premislil in krenil na stran v gore. Tudi planinski gasilci so hiteli na pomoč nesrečnim Strmčcem.

(Sedanji lastnik Samasove tovarne) je izročil vodstvo trdke svojemu sinu. Ob tej priliki je imelo osobe Samasove tovarne včeraj pri Sv. Florijanu slovesno mašo, nato je dosedanji gospodar obdaroval uradnike in delavce, potem so imeli skupno kosilo pri Virantu.

(»Match« Ferkočič-Iros) utegne biti jako zanimivo pri dirki dne 8. oktobra t. l., tekmovala bosta vobče dobro priznana dirkača gg. V. Ferkočič, prvi od »Slovjena« iz Zagreba, in Fran Počakaj Slovenec iz Trsta. Kolikor nam je znano, je veliko zanimanje za ta »match«, ne le v kolesarskih krogih, marveč tudi med vsemi sloji ljubljanskega prebivalstva.

(Potres.) Iz Dola, 1. okt. Sinoči, četrta na 8. čutili smo precej močen potres, spremljan z bobnenjem, 3 — 4 sekunde trajajoč. — Z Goričice, 1. okt. V soboto zvečer 30. m. m. ob 7.4 smo tukaj čutili zopet potres.

(Okrajna razstava goveje živine) bode dné 16. oktobra t. l. v Novem mestu za celo okrajno glavarstvo, toraj za novomeški, trebanjski in žužemberški okraj. Za lepo živino se bodo delile premije in kupovali se bodo lepi biki. Razstava bode na živinskem trgu, živina mora biti vsa do 10. ure na mestu.

(Samomor.) Včeraj proti jutru skočil je nekdo pri sv. Jakoba mostu v Ljubljano. Ljudje so ga videli, toda nihče ni imel poguma iti ponj. Zginil je pod vodo. Samomorilec je baje Anton Klopčar, ključarski pomočnik. Moral bi iti 6. t. m. v vojske. Vojaške suknje se je tako bal, da je šel menda vsled strahu pred njo v smrt.

Društva.

(Kmetijsko društvo v Št. Petru pri Gorici) je imelo svoj prvi občni zbor dne 24. septembra t. l. v lastnih prostorih. Pred volitvami je č. g. Ličan prečital in po domače raztolmačil društvena pravila. Nato so se vršile volitve. V odbor so bili izvoljeni naslednji moške: Načelnikom France Černic, odborniki, Janez Blažica, Andrej Merljak, Andrej Blažica, Andrej Bizjak, Miha Rešič, Jozef Blažica, Janez Furlan, posestniki iz Št. Petra pri Gorici in Ivan Batistič, trgovec in župan iz Gor. Vertojbe. V razsodišče so bili izbrani: Anton Furlan, Jozef Blažica, Janez Bufolin, Jozef Marteljanc, Janez Nemec, posestniki iz Št. Petra. V nadzornišvo so bili enoglasno izvoljeni p. n. gg. Franc grof Coronini Cronberg, Anton Jakončič, veleposestnik, Anton Berlot, župnik na Vogerskem, Edv. Štrekelj, vikar iz Vertojbe, in Ličan, kapelan v Št. Petru. Razven tega sta se določila po dva zaupna moža za Vogersko, za Gor. in Dol. Vertojbo. Društvo prične poslovati z 2. oktobrom. Bog daj obilo sreče.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministerska kriza.

Dunaj, 2. oktobra. Grof Clary je bil danes opoldne pri cesarju ter mu je izročil predloge glede sestave novega kabineta. Najbrže, da že cesar danes popoldne podpiše imenovanje novih ministrov ter njih imena jutri objavi uradni list.

Dunaj, 2. oktobra. Po poročilu »N. Wien. Tagblatt« bo novo ministerstvo tako-le sestavljeno: Grof Clary predsedstvo in poljedelstvo grof Welsersheimb, deželno brambo, dr. Körber notranje zadeve, Kolbensteiner vodja finančnega ministerstva, dr. Wittek železnice, dr. Kindinger vodja pravosodnega ministerstva, dr. Stibral vodja trgovinskega ministerstva.

Dunaj, 2. oktobra. Novo ministerstvo je nastopno: Clary predsedstvo in poljedelstvo Körber za notranje Wittek za železnice, Welsersheimb za deželno brambo, Hartel za nauk in bogočastje, Kindinger za pravosodje, Stibral za trgovino; za finančno ministerstvo je določen ali sekcijski načelnik Knjezolodski ali pa sekc. načelnik Winterstein, ker je Kolbensteiner odklonil ponudbo. — Kot minister za Galicijo se imenuje Chledovski. — Löbl ni bil poklican na Dunaj in tudi ne vstopi v ministerstvo. — Körber bo imel v novem ministerstvu vodilno ulogo, ministerstvo bo torej ministerstvo Körber, imenovano Clary-Aldringen. Körber ima nalog izdelati načrt za jezikovni zakon.

Dunaj, 2. oktobra. Danes se je grof Thun pri cesarju poslovil. — Baron Dipauli se je od svojih uradnikov poslovil pismeno.

Dunaj, 2. oktobra. Javorski sklicuje načelnike desniških klubov in njih namestnike za v četrtek na posvet.

Dunaj, 2. oktobra. Vodstvo nemške liberalne stranke je imelo danes sejo, v kateri je Pergelt poročal o avdijenciji pri cesarju. Sklenilo se je počakati z vsako akcijo poslancev, dokler se ne skliče državni zbor. — Razgovor je bil tudi o volitvi zborničnega predsedstva; čuje se namreč, da dr. Fuchs ne prevzame več predsedstva.

Dunaj, 2. oktobra. V klubu katol. ljudske stranke so razmere mej Kathreinom in Dipaulijem zelo napete. Kathrein bi rad svoj klub ločil od desnice, Dipauli pa se temu odločno upira.

Dunaj, 2. oktobra. Državni posl. Rogl, član katol.-ljudske stranke, je umrl.

Praga, 2. oktobra. Berolinska „Post“ piše o odpravi jezikovnih naredeb za Češko in Moravsko: Vlada za odpravo ni opravičena in ne kompetentna. Nezakonitost prejšnje vlade se ne more popraviti z nezakonitostjo nove vlade. Za ustavno in legalno odpravo jezikovnih naredeb je potreba zakona na podlagi predloga jedne ali več parlamentarnih strank ali vladne predloge, katerega odobrita državni zbor in vlada in potrdi vladar.

Niš, 2. oktobra. Obsedno stanje za Belgrad je odpravljeno. Nagli sod je ustavil svoje delovanje.

Pretorija, 2. oktobra. Za bližnjo vojsko z Angleži, ki se baje danes oficijelno napove, se delajo velike priprave. Ljudski zastop je določil, da bodo dobili vsi inozemci, ki se vojske proti Angležem udeležijo, popolno volilno pravico.

Durban, 2. oktobra. Topništvo je dobilo povelje, naj se nemudoma poda na mejo. Ostale čete so večinoma že zbrane na meji.

Svila za plesne obleke po 45 kr.

do gld. 14-65 meter — istotako črna, bela in barvena Hennebergova svila od 45 kr. do gld. 14-65 meter — iz najbolj modernih tkanin, barv in vzorcev.

Na zasebnike poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno. — Dvojni pisarni porto v Švico. 168 4-2 4

Tovarne za svilo G. Henneberg
(e. in kr. dvorni založnik), Curih.

Neprekosljivega učinka je

Tanno - chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las. — Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga 1 566 14

v deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“

Milana Leustek-a v Ljubljani,

Rozljeva cesta 1, poleg mesarskega mosta.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Razpošilja z obratno pošto.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m., srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
30	9. zvečer	734-8	14-6	sl. jug	dež	2-3
1	7. zjutraj	736-6	12-0	brezv.	megla	
	2. popol.	736-3	17-6		oblačno	
1	9. zvečer	737-2	13-9	sl. svzh.	megla	
2	7. zjutraj	736-5	13-6	sl. jzah.	skoro jasno	0-4
	2. popol.	736-4	21-6	sr. zah.		
Srednja temperatura sobote 14-6°, normale: 12-9°.						
Srednja temperatura nedelje 14-5°, normale: 12-8°.						

Napise in slikanje grbov obrtnih in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. Vnauja naročila proti povzetju. 228 18 11-6

Lepa garnitura

(zelena): zōfa, dva fotelja, dve mizi in 6 stolov je po jako nizki ceni **na prodaj** v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 16, I. nadstropje na levo. 768 2-1

DOM IN SVET

Vsebinska 19. zvezka 1899:

Josip Germ, akad. slikar. (Spisal dr. Fr. L.) — Kvišku. (Spisal Fr. S. Finžgar. — Dalje.) — Roža in trn. (Slika iz naroda. — Spisal Fr. Vrhovski.) — Večer na leskovem listu. (Spisal D. Klančar.) — Občutljivcu. (Zložil Jožef Volc.) — Mlaj. (Zložil Jožef Volc.) — Večer. (Zložil F. S. Finžgar.) — Šime Ljubič, hrvaški zgodovinar. (Spisal Ivan Steklasa.) — Socijalni pomenki. (Piše dr. Ivan Ev. Krek. — Dalje.) — Upi v zvezde. (Zložila Posavska. — Solzam. (Zložila Posavska.) — Eros in Nejkos. (Dušeslovna črtica. — Spisal dr. Fr. L.) — Iz duševne narodne zakladnice. (Spisal Ant. Zavadil.) — Književnost: Slovenska književnost. — Razne stvari: Naše slike. Josipina Turnogradska. — Na platnicah: Pogovori. (Dalje.) — Slike: Josip Germ. (Slikal Josip Germ.) — Posnetek po Rembrandtu. (Slikal Josip Germ.) — Prijatelj živalic. (Studija. Slikal Josip Germ.) — V nedeljo iz cerkve. (Slikal Josip Germ.) — Pred Jafo na morju. — Notranjščina frančiškanske cerkve v Ljubljani. (Fot. D. Rovšek.)

„Glavna slovenska hranilnica in posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo“,
pisarna v Šelenburgovih ulicah št. 3
v Ljubljani,
sprejema in izplačuje

hranilne vloge po 4¹/₂% obresti
od dné do dné brez odbitka in brez odpovedi.

Za brezplačno pošiljanje denarja so položnice na razpolago.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. Hudnik,
predsednik.

757 6

Prodajalna

na lepem kraju v Trubarjevih ulicah ob šentjakobskem mostu se daje takoj v najem.

Več se izve v hiši sami.

799 1-1

Slovenci,

pristopajte k

„Naši straži“!

Št. 338. / Pr.

793 3-3

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je popolniti službo

knjigovodskega praktikanta

z letnim adjutom 480 gld.

Za vsprejemanje v službo pri mestnem knjigovodstvu se zahteva dokazilo o vspešno dovršeni nižji gimnaziji ali nižji realki in pa o vspešno opravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pa pri vsprejemu daje prosilcem, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zrelostnim izpitom ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim vspehom.

Praktikantje se vsprejemajo tudi brez izpita iz državnega računarstva, morajo pa ta izpit najpozneje v teku jednega leta po vsprejemu popolniti, sicer se jih sme iz službe odpustiti.

Zaprisežejo se še-le potem, ko izpolnijo ta pogoji; o svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost.

Povišba ali napredovanje sta pred vspešno prebitim izpitom nedopustna.

Prošnje je vlagati pri predsedništvu mestnega magistrata najpozneje

do dné 5. oktobra 1899

ker bi se pozneje vložene prošnje ne vpoštevale.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 25. septembra 1899.

Telefon šte. 135.

Kuprje in prodaja vse zdalej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokollirana

„BANKA Maks Veršec“
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet šte. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Sprejema **hranilne vloge** v tek. računu (Giro-konto),
obresti od dné do dné po 4¹/₂%.
Poštno-hranilnične položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 2. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 80 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 > 80 >
Avstrijska zlata renta 4%	117 > 75 >
Avstrijska krona renta 4%	99 > 70 >
Ogerska zlata renta 4%	115 > 95 >
Ogerska krona renta 4%	94 > 85 >
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	901 > — >
Kreditne delnice, 160 gld.	863 > 50 >
London vista	120 > 72 ¹ / ₂ >
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 > 02 ¹ / ₂ >
20 mark	11 > 80 >
20 frankov (napoleon)	9 > 56 ¹ / ₂ >
Italijanski bankovci	44 > 50 >
C. kr. cekini	5 > 70 >

Dné 30. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 > 50 >
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 > 50 >
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 > 70 >
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 > 50 >
Dunavske vravnave srečke 5%	128 > — >
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 > 50 >
Posojilo goriškega mesta	112 > — >
4% kranjsko deželno posojilo	— > — >
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 > 90 >
Priporitetne obveznice državne železnice	— > — >
„ „ južne železnice 3%	167 > 25 >
„ „ južne železnice 5%	118 > — >
„ „ dolenskih železnic 4%	99 > 50 >

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 > — >
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 > — >
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 > 50 >
Salmove srečke, 40 gld.	84 > — >
St. Genois srečke, 40 gld.	83 > — >
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 > — >
Ljubljanske srečke	23 > 25 >
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 > 25 >
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3180 > — >
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	423 > — >
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	70 > 50 >
Splošna avstrijska stavbinska družba	102 > 50 >
Montanska družba avstr. plan.	276 > 75 >
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	189 > — >
Papirnih rubljev 100	127 > 50 >

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.